

Donar o fer

David Casellas i Gispert*

El català i el castellà moltes vegades difereixen en l'ús dels verbs *donar* i *fer*. Sovint el castellà fa un ús molt més prolífic de *donar* que el català (*dar un beso* en català és *fer un petó*). Però com podem saber quin d'aquests dos verbs hem de fer servir en cada cas? Vegem-ho.

El verb *donar* generalment s'usa en predicats que indiquen alguna donació o cessió d'alguna cosa, de manera voluntària. Si la donació és involuntària emprem el verb *fer*. (Tot i això, en algun cas podem trobar alguna expressió lexicalitzada que no segueixi aquest criteri general.)

Així, van amb *donar*: *donar un cop*, *donar una empenta*, *donar la mà*, *donar el pit a un nadó*... I amb *fer*: *fer un badall*, *fer vergonya*, *fer un esternut*, *fer por*, *fer pudor*, *fer classe*, *fer una abraçada*, *fer un petó*...

En molts altres casos, però, podem fer servir alguns altres verbs: *A mi no em maneu la pressa* (i no pas, **doneu pressa*), *m'ha vingut/entrat gana*, *m'ha agafat/vingut mal de cap*... Ara bé, el verb *donar* sí que podem fer-lo servir per a *donar pel sac* tots els polítics i jutges espanyols que ens engarjolen o envien a l'exili el nostre govern legítim. En aquest cas sí que està ben usat!

*Filòleg, coordinador de la comissió lingüística de l'ADAC i membre de l'executiva de Plataforma per la Llengua. Publicat al *Butlletí* de l'ADAC (març de 2021).